

Asia: VN/7054/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Suomen luonnonsuojeluliitto kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa seuraavaa.

Suomen luonnonsuojeluliitto ei kannata hallituksen esitystä, jonka mukaan nestemäisten liikennepolttoaineiden hiilidioksidiveron määrän laskentaperusteena olevaa hiilidioksiditonnin arvoa alennettaisiin kahdessa vaiheessa 62 eurosta 51,3 euroon. Hiilidioksidivero on tärkeä liikenteen päästöjen vähentämisen ohjauskeino, ja sen alentaminen on talouden ja päästövähennystavoitteiden kannalta haitallista.

Esityksessä todetaan, että ehdotetulla veronalennuksella olisi negatiivinen vaikutus päästökaupan ulkopuolisen liikennesektorin hiilidioksidipäästöjen vähentämisessä. Esitys heikentäisi Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Suomi on sitoutunut ilmastolain mukaan saavuttamaan hiilineutraaliuden vuoteen 2035 mennessä sekä tavoitellut yli hallituskausien kotimaan liikenteen kasvihuonepäästöjen puolittamista vuoteen 2030 mennessä vuoden 2005 tasoon verrattuna. Kuitenkin Ilmastovuosikertomuksen 2025 mukaan liikenteen päästöt päinvastoin kasvoivat vuonna 2024 edellisvuoteen verrattuna, ja hallituksen nyt esittämä veroalennus uhkaa syventää tätä väärää kehityssuuntaa. On nurinkurista, että tilanteessa, jossa päästöjä tulisi määrätietoisesti vähentää, hallitus tukee fossiilisten polttoaineiden käyttöä veronkevennyksellä.

Veronkevennyksellä on myös negatiivinen vaikutus valtion verotuloihin. Esityksen mukaan muutokset alentaisivat valtion valmisteverotuloja vuoden 2026 tasossa noin 50 miljoonalla eurolla ja vuoden 2027 tasossa noin 96 miljoonalla eurolla. Lisäksi esityksessä todetaan, että "Ilman kompensoivia päästövähennystoimenpiteitä liikennepolttoaineiden valmisteveron alennuksesta aiheutuva taakanjakosektorin päästöjen nousu voisi lisätä valtion menoja taakanjakosektorin päästöyksiköiden hankinnan takia tai vähentää päästöyksiköiden myynnistä saatavia tuloja". Korvaavien päästöyksiköiden hankintakustannukset voivat nousta korkeiksi. Nykyisessä valtiontalouden tilanteessa, jossa pyritään taittamaan velkaantumiskehitystä, ei ole kestävää keventää ympäristölle haitallisten polttoaineiden verotusta, puhumattakaan kevennyksen ilmastohaitoista.

Suomen luonnonsuojeluliitto painottaa, että liikenteen päästöjä tulee vähentää johdonmukaisesti. Polttoaineiden verotusta on kehitettävä niin, että se ohjaa tehokkaasti päästöjen vähentämiseen ja tukee siirtymää fossiilitomaan liikenteeseen. Tämän ohella keskeistä on liikennesuoritteiden vähentäminen, eli liikenteen kokonaismäärän pienentäminen. Suomen tulee täyttää ilmastositoumuksensa, ja veropolitiikan tulee tukea näiden tavoitteiden saavuttamista eikä heikentää niitä.

Huttunen Oona
Suomen luonnonsuojeluliitto ry